

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

§. 4. Expenditur facultas absoluendi ab hæresi per bullam, aut iubilæum
concessa

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

Quid dicendum de religiosorum privilegiis.

- 1 Statuitur privilegium Societatis, aliisque religionibus concessum.
- 2 Quam ratione hac facultas concedatur à Præposito generali.
- 3 Superioribus Societatis datur facultas absolventi ab excommunicatione incurfa ob lætionem librorum prohibitorum.

1 R Espondeo nostrum Reverendissimum P. Præpositum generalem facultatem habere per se, vel per alios absolventi quotiescumque ab hæresi in foro conscientie. Quam facultatem concessit illi Julius III. viuz vocis oraculo primis, vt in *viuz vocis oraculis pag. 66.* Confirmavit verò, & denuo concessit Gregorius XIII. die 18. Martij 1584. pro reliquis orbis partibus (Hispania excepta) in *viuz vocis oraculis pag. 123.* Hæc autem facultas Provincialibus communicatur, sed extra Hispaniam, vt habet privilegium cum processate, vt te mature considerata: quando sibi videbitur in Domino expedire, in casibus particularibus possint id aliis concedere. Hæc omnia habentur in compendio privilegiorum Societatis I 3 s v, *verbo absolutio, §. 3.* Respectu autem illorum, qui sub obedientia Societatis vivunt, habet Præpositus generalis, & quibus ipse committit, facultatem eos absolventi in foro conscientie ab hæresi, & à relapsu in hæresim, si quis (quod Deus aduertat) in eam incidere. Quam facultatem etiam pro Hispania concessit Gregorius XIII. die 18. Martij 1584. vt in *viuz vocis oraculis pag. 133.* sic in compendio privilegiorum Societatis, *verbo absolutio, §. 7. & in §. 8.* dicitur. Facultate concessa Minoribus de Obedientia Vitramontanis possunt Præpositus generalis, aut Provincialis Societatis I 3 s v Vitramontani absolventi nostros Vitramontanos sibi subditos, & dispensare cum eis, quousque opus fuerit à relapsu in hæresim, aut apostasiam, & eorum poena: à iure constitutas commutare augendo, vel minuendo, penalis qualitate, & quantitate, aliisque debitis circumstantiis: dummodo talium relapsorum crimina publica, & notoria quod scilicet non sint, vt ex hoc scandalum oriri possit. Alex. VI. in *motum Minorum sel. 70. concess. 164.* & refertur, quoniam non satis plene in compendio eorumdem, *verbo absolutio ordinis quoad fratres, §. 18.*

2 Hæc absolventi facultas referatur in Societate Præpositi generali, communicatur tamen provincialibus sub onere morandi penitentem, manere sub poena peccati mortalis obligatum, vel se propositio generali presentandi, vel rem eidem manifestandi eo modo, qui servata sigilli integritate Provinciali videbitur. Iam motui in Hispania ob particularia inquisitionis indulta non dari vsum huius facultatis.

3 Item omnibus superioribus Societatis, & iis, quibus ipsi communicaverint, concessa est facultas absolventi ab excommunicatione incurfa ob lætionem librorum prohibitorum in his locis, vbi possunt nostri ab hæresi absolvere: sic concessit Gregorius XIII. die 6. Nouemb. 1583. pro vt *viuz vocis oraculis pag. 132.* & habetur *supradicto compendio privilegiorum, verbo absolutio §. 4.* vbi aduertitur, si libri prohibiti editi sunt ad subvertenda dogmata hæretica, non poterunt communicare hanc facultatem superiores, nisi in casibus particularibus respectis circumstantiis. In iis verò prouinciis, in quibus ex peculiari concessione amplior esset facultas, liber perimitur illius usus.

§. IV.

Expenditur facultas absolventi ab hæresi per Bullam, aut Iubilæum concessa.

- 1 Sub facultate generali absolventi à reueruatis, comprehenditur referuata in Bulla Cœnæ, & sub facultate absolventi à reueruatis in Bulla Cœnæ comprehenditur hæresim affirmant plures.
- 2 Probabilis est oppositum.
- 3 Hæreticus absoluitur in foro conscientie non excusatur subire iudicium fori externi.

1 A liquando Pontifex Iubilæum concedit cum facultate absolventi ab omnibus sibi referuatis, neque exprimit referuata in Bulla Cœnæ, aliquando ea exprimit hæresi non excepta, aliquando verò & hæresim exprimit. Dubium ergo est, an sub facultate illa generali absolventi ab omnibus referuatis comprehendatur referuata in Bulla Cœnæ, etiam si non exprimitur, & sub facultate generali absolventi ab omnibus referuatis in Bulla Cœnæ, etiam crimen hæresis ibi continetur veniat intelligendum? Ratio dubitandi est, quia beneficium Principis late est interpretandum; præcipue cum eius lata interpretatio non excedit proprietatem verborum:

at sub referuatis à Pontifice comprehendere contenta in Bulla Cœnæ, & sub contentis in Bulla Cœnæ comprehendere hæresim, non est excedere proprietatem verborum; sed potius verborum proprietati conformari. Ergo. Item in referuacione alicuius casus Pontificij non datur magis, vel minus, si quidem integrè consistit in eo, quod nemini alteri à Pontifice sit facultas ab eo absolventi. Si igitur datur facultas absolventi ab omnibus referuatis Pontifici, non est villa ratio, quare alicui casus referuati ab illa concessione generali excipiatur. Quod si aliquis dicat hoc sustineri posse nisi Gregor. XIII. in quodam motu proprio relato ab Emanuel. Rodriq. *additionib. ad Bullam §. 9. n. 66.*, qui incipit, *Officium vestra partibus datur Romæ 22. Septemb. 1576.* declarasset hæresim non comprehendi sub facultate generali absolventi à contentis in Bulla Cœnæ. Responderi facile posset ibi solum declarasse hæresim non comprehendi in facultate absolventi concessa per Bullam Cruciatæ, quod quidem verissimum est, sed expressè in tali Bulla Cruciatæ crimen hoc excipitur. Ergo dum non est talis declaratio, vel exceptio, generalis doctrina admittenda est, nempe sub referuatis in Bulla Cœnæ hæresim comprehendit, sic tradit Soto 4. *distinc. 22. quæst. 2. art. 3. conclus. 5.* Corduba in *summa q. 8. Lorca 2. 2. disp. 45. num. 13.* Farinac. *quæst. 192. num. 63.* Pegna 3. *part. direct. comm. 25. vers. quod si quis dicat & vers. quod si quis querat.* Reginal. in *praxi lib. 8. m. 53. fin.* Frechilla de *excommunicatione. art. 1. p. 4. n. 7. d. 1. praxis Episcopalis, 1. p. verbo absolutio, §. 5. & p. 2. eodem verbo, §. 4.* & alij relati à Garcia 11. *p. de benef. c. 10. n. 110.* & probabilem reputat Suarez *tom. de censuris, disp. 7. sect. 5. num. 12.*

2 At credo probabilis esse, sub facultate generali absolventi à referuatis non comprehenditur referuata in Bulla Cœnæ, nec sub facultate absolventi à referuatis in Bulla Cœnæ comprehenditur hæresim: sic tradit tanquam certissimum, Sanchez *lib. 2. in Decalog. c. 12. num. 10.* Garcia *lib. cap. 10. n. 109.* Barboza 2. *part. de potest. Episc. allegat. 40. n. 31.* Azor. *tom. 1. lib. 8. in lib. moral. c. 10. quæst. 12.* Suarez de *fide, disp. 21. sect. 4. num. 21.* Couar. *cap. alma mater, 1. p. §. 11. num. 15.* Rojas de *hæreticis, 2. part. assert. 2. 39. num. 321.* & de *privilegiis, inquis. n. 416.* vbi ait motu quodam Pij V. edito anno 1572. sic esse declaratum. Vgolin. de *consur. tub. 1. c. 10. §. 4. n. 8.* Aragon. 2. 2. *quæst. 11. art. 3. §. sed dubium est Emanuel. Rodriq. in addition. ad Bullam §. 9. n. 66.* & alij apud ipsos. Ratio præcipua sumenda est ex stylo, & vsu curiæ Romanæ, qui in hac parte vim legis habet. At Azor *supradicto loco, & c. 19. quæst. 2.* Suarez, & Barboza *supra* testantur ex stylo Romanæ curiæ sub illa generali facultate absolventi à referuatis non comprehenditur contenta in Bulla Cœnæ, neque sub contentis in Bulla Cœnæ, comprehenditur hæresim. Ergo non est licitum ad ea concessionem extendere, quia concessio extendi non potest ultra voluntatem, & intentionem manifestam concedentis. Quod autem hic sit stylus Romanæ curiæ, præterquam quod ita testantur graues Doctores, probati potest ex eo, quod sæpe in Iubilæis post absolutam concessionem absolventi à referuatis in Bulla, exprimi solet & à crimine hæresis; cuius expressio superflua, si sub priori clausula sufficienter contineretur. Adde esse creditu difficile referuacionem tot legibus stabilitam Cruciatæ Bulla, & Iubilæis, aliisque privilegiis ordinariis concedentibus absolventem à referuatis, derogari.

3 Obseruandum tamen est hæreticum absolutum in foro conscientie vel ab Episcopo, vel ab Inquisitore secundum probabilem sententiam, vel ab alio confessorio, cui speciale privilegium esset concessum, non esse excusatum subire iudicium, & sententiam fori iudicialis. Quia diversi fines in vtroque iudicio respiciuntur. In foro enim conscientie attenditur satisfactio Deo exhibenda, & salutis propria medicina. At in iudiciali foro spectatur satisfactio reipublicæ, & reparatio offensionis ex malo exemplo susceptæ, sic glossa in *cap. gaudemus, de diuortijs, verbo poterit.* Anton. Gomez *com. 3. variat. cap. 1. num. 40.* Pegna *direct. 2. part. comm. 25. vers. rursum altera quæstio.* Zanch. de *hæretic. cap. 34.* Suarez de *fide, disput. 21. sect. 4. num. 6.* Sanchez *lib. 2. in Decalog. cap. 12. num. 7.* Barboza 2. *part. de potest. Episc. allegat. 40. num. 29.* quod verum habet etiam penitentia in foro conscientie posita fuerit publica, ita ex Anton. Gomez, Pegna, & aliis docet Sanchez *illo n. 7. fine.*

§. V.

De facultate absolventi ab hæresi, aliisque referuatis pro articulo mortis.

- 1 Pro hoc articulo certissimum est posse absolueri quemlibet Sacerdotem.
- 2 Qualis censetur articulus mortis.
- 3 Fœmina partui proxima absolui potest. Idem est de navigatione longa itinere, & morbo periculoso.
- 4 Plures Doctores censent impedimentum perpetuum reputari articulum mortis pro aliis criminibus ab hæresi.
- 5 Pro hæresi etiam videtur idem esse asserendum.